Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

M.R.

tegen

Pano

Met een brief op 16 december 2025 dient mevrouw M.R. een klacht in tegen VRT NWS Pano. De aanleiding is de reportage van Pano uitgezonden op 12 november 2025, met de titel *De onbestrafte prof*.

Hoofdredacteur van VRT NWS Steven Samyn antwoordt met een brief op 26 februari 2026, waarop mevrouw M.R. een repliek stuurt in een brief op 17 maart 2026. Voor VRT NWS antwoordt hoofdredacteur Steven Samyn een laatste keer op 27 april 2026.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting met een tolk gehouden op 26 augustus 2026. Klaagster M.R. was aanwezig. Voor VRT NWS woonden hoofdredacteur Steven Samyn, journalist Lauwke Vandendriessche en eindredacteur Mario Mertens de hoorzitting bij.

DE FEITEN

De reportage van VRT NWS Pano is een vervolg op een Panoreportage uit 2022 over machtsmisbruik door leidinggevenden aan verschillende universiteiten. De rectoren beloofden toen hervormingen. Pano onderzoekt drie jaar later of er veel veranderd is en hoe efficiënt de tuchtprocedures aan de universiteiten vandaag zijn.

Als eerste getuigenis wordt een deel van een brief voorgelezen die een groep wetenschappers aan de redactie van Pano gestuurd heeft. Ze zeggen dat ze ernstige fouten ervaren hebben in de aanpak van grensoverschrijdend gedrag tijdens hun doctoraat aan de Universiteit Gent en de VUB. Een van hen, Nick, getuigt openlijk in Pano dat hij tijdens zijn doctoraat tegen machtsmisbruik door proffen aanliep. Hij spreekt van hoge werkdruk, pestgedrag en mensen die emotioneel en mentaal gebroken zijn door het gedrag van de proffen. Dat gebeurde op een buitenlandse campus van de Universiteit Gent in Zuid-Korea, met focus op biowetenschappen.

De redactie van Pano sprak met negen ex-medewerkers en studenten die actief waren aan de afdeling in Zuid-Korea. Allemaal hebben ze het over pestgedrag en een toxische werksfeer. Nick zegt dat hij uiteindelijk in een burn-out terechtgekomen is, hij stopte met zijn doctoraat in Zuid-Korea en keerde terug naar België. Daar begon hij aan een nieuw doctoraat dat hij uiteindelijk met succes afrondde. De medewerkers die de brief schreven aan Pano, hadden de reportage uit 2022 gezien en wilden ook hun verhaal doen aan Pano. Volgens hen is er intussen nog niet veel veranderd.

Ze getuigen onder meer dat ze van de tuchtraad geen uitleg over of inzage in het dossier krijgen. Alles gebeurt achter gesloten deuren. De klacht indienen blijkt ook ingewikkeld omdat de feiten aan de universiteit in Zuid-Korea gebeurden. Bovendien ging het over twee proffen en moesten er dan twee aparte klachten ingediend worden. Ze werkten

beiden voor de Universiteit Gent en een van hen ook voor de VUB, wat het extra complex maakte.

Pano heeft de tuchtbeslissing in de zaak gedeeltelijk kunnen inkijken, waaruit blijkt dat één prof (klaagster) vrijgesproken is voor grensoverschrijdend gedrag, maar wel een schriftelijke berisping gekregen heeft voor een inbreuk op de wetenschappelijke integriteit. De beslissing blijkt al enkele maanden oud, maar getuige Nick krijgt het nieuws van de redactie van Pano te horen. Volgens hem was open en transparante communicatie beloofd, maar hij ervaart het systeem van de tuchtprocedure als corrupt. Bovendien kan hij niet in beroep gaan in zo'n tuchtprocedure, wat hem ook kwaad maakt.

Daarnaast keert Pano ook terug naar de vakgroep Plant en Gewas aan de Universiteit Gent, waar een prof in opspraak kwam in de vorige reportage drie jaar geleden. De prof is intussen schuldig bevonden aan grensoverschrijdend gedrag, financiële en wetenschappelijke fraude. Hij komt niet meer naar kantoor maar bleef wel in dienst van de unief. Hij wordt dus nog altijd doorbetaald, zij het aan een iets lager loon. De medewerkers van de vakgroep kregen nooit uitleg over de sanctie en dat valt hen zwaar. Volgens hen moet je al een moord plegen om ontslagen te worden. Eén week voor de uitzending is de samenwerking met de professor dan toch stopgezet. Er zou een dading gesloten zijn, maar daarover wil de Universiteit Gent niets kwijt.

Pano heeft het ook nog over een gelijkaardige case aan de VUB, waar er al sinds de jaren '90 klachten zijn over grensoverschrijdend gedrag door een professor. Enkele dagen nadat Pano de VUB daarover gecontacteerd heeft in het kader van de reportage, is ook daar de samenwerking stopgezet.

Uit cijfers die Pano opgevraagd heeft, blijkt dat er aan de vijf Vlaamse universiteiten de afgelopen tien jaar 45 tuchtprocedures opgestart zijn rond grensoverschrijdend gedrag. In amper drie gevallen leidde dat tot een ontslag.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAAGSTER

Klaagster is M.R. Zij is een van de professoren die aan de buitenlandse campus van de Universiteit Gent in Zuid-Korea werkte en tegen wie medewerkers een klacht ingediend hebben. De getuigenis van voormalig doctoraatsstudent Nick gaat over haar. Ze meent dat de informatie in de reportage van Pano niet correct en niet volledig is en dat ze er niet in thuishoort. Volgens klaagster gaat de reportage in de eerste plaats over toxische proffen, terwijl ze door de tuchtcommissie net vrijgesproken is voor grensoverschrijdend gedrag.

Door de opbouw van de reportage en de manier waarop haar verhaal aan bod komt, hebben de journalisten een eigen versie van het verhaal gecreëerd. Het gaat de hele tijd over grensoverschrijdend gedrag, onder meer door de getuigenis van haar toenmalige doctoraatsstudent Nick. Kijkers gaan haar associëren met grensoverschrijdend, toxisch gedrag, maar daarvoor is ze vrijgesproken en dat wisten de journalisten van Pano nog voor de uitzending. Die vrijspraak wordt kort vermeld, maar bij de kijker blijft het idee van grensoverschrijdend gedrag hangen.

De reportage vermeldt bovendien dat “Nick weet dat er beroep is aangetekend” tegen de tuchtuitspraak, maar volgens klaagster is dat foute informatie. Ze heeft beroep aangetekend tegen het feit dat een advies van de Commissie voor Wetenschappelijke Integretiteit (CWI) later aan het tuchtdossier toegevoegd is en dat dat advies is omgezet in een schriftelijke berisping. Klaagster had de journalisten ook gevraagd om dat feit niet te vermelden, omdat de beroepsprocedure nog liep en uiteindelijk is klaagster naar eigen zeggen daarover vrijgepleit. Bovendien ging het advies van de CWI over welke auteur eerst moest vermeld worden in een publicatie. Ze heeft daar de regels van de uitgever gevolgd in plaats van die van de Universiteit Gent. Na het advies heeft ze naar eigen zeggen de volgorde van auteurs ook aangepast.

Dat Pano dan toch over een beroepsprocedure spreekt terwijl de schriftelijke berisping tegen haar uiteindelijk niet weerhouden is, gaat in tegen de mogelijke onschuld van een verdachte. De procedure was nog niet afgelopen en de kijker heeft zo onvolledige informatie gekregen.

Klaagster en haar advocaat hebben voor de uitzending via videocall met de journalisten van Pano gesproken en details uit de tuchtrechtelijke uitspraak prijsgegeven. Achteraf hebben klaagster en haar advocaat ook stukken daaruit aan de journalisten bezorgd, maar ze wilden niet dat die in de reportage gebruikt zouden worden. De advocaat had dat achteraf ook via mail laten weten aan de redactie. Toch wordt er letterlijk uit de uitspraak geciteerd. Klaagster zegt dat ze zich geïntimideerd voelde door de journalisten om de documenten te geven en meent dat er misbruik gemaakt is van vertrouwelijke informatie.

Volgens klaagster heeft Pano bovendien alleen mensen gezocht die wilden spreken over “haar schuld”. Nochtans heeft de Universiteit Gent een lijst van een 80-tal mensen met wie ze goed samengewerkt heeft en die wilden getuigen over haar onschuld, maar volgens klaagster heeft Pano niemand van hen gecontacteerd. Zo wordt een fout en schadelijk beeld van haar gecreëerd.

In de tuchtuitspraak staat bovendien uitgebreide kritiek op het management aan de Universiteit Gent, informatie die Pano ook gekregen heeft maar niet aan bod komt in de reportage. Volgens klaagster is het minstens vermeldenswaardig dat het mank loopt aan de top van de universiteit, maar ze heeft het gevoel dat alleen haar situatie eruit gepikt werd en dat ze als zondebok moest dienen.

De naam van klaagster wordt nooit genoemd, maar iedereen weet dat het over haar gaat door de combinatie van de vakgroep, de campus in Zuid-Korea en het feit dat een van haar doctoraatsstudenten getuigt. Klaagster is duidelijk identificeerbaar. Dat bleek na de uitzending ook uit de vele berichten die ze kreeg van mensen die begrepen hadden dat het over haar ging. Klaagster meent dat daarmee haar privacy geschonden wordt.

VRT NWS PANO

De redactie van VRT NWS Pano benadrukt dat de reportage niet ging over de schuld of onschuld van klaagster, maar over structurele problemen met tuchtprocedures aan de Vlaamse universiteiten. Ook de tuchtprocedure tegen klaagster aan de Universiteit Gent. De focus lag dus op het systeem dat fout liep, niet op individuen. Omdat het niet om de persoon van klaagster ging, heeft Pano haar ook nooit bij naam genoemd en alle

gegevens zoveel mogelijk geanonimiseerd. Voor buitenstaanders is het onmogelijk haar te identificeren in de reportage.

Pano belicht de klacht van de universiteitsmedewerkers over grensoverschrijdend gedrag en inbreuken op de wetenschappelijke integriteit om dan naar de uitkomst van de tuchtprocedure te gaan, namelijk dat klaagster vrijgesproken werd voor grensoverschrijdend gedrag, dat ze een schriftelijke berisping kreeg voor een inbreuk op de wetenschappelijke integriteit en dat daarover een beroepsprocedure liep. Naar analogie met rechtbankverslaggeving mag je als journalist berichten over een procedure waarin nog geen definitieve uitspraak gevallen is. De reportage vermeldde de stand van zaken zoals die op het moment van uitzending was.

Een maand na de uitzending volgde de uitspraak in beroep, waarbij de schriftelijke berisping voor een inbreuk op de wetenschappelijke integriteit niet overeind bleef. In het kader van de klachtprocedure van klaagster bij de Raad voor de Journalistiek was VRT NWS bereid om online daarover een aanvulling te publiceren, maar de tekst die klaagster voorstelde, bevatte feitelijke onjuistheden. Klaagster stelde in die tekst dat ze volledig vrijgesproken was in beroep, maar volgens VRT NWS heeft de tuchtcommissie zich in beroep onbevoegd verklaard omdat klaagster op dat moment geen personeelslid meer was van de Universiteit Gent. Er is dus geen inhoudelijke vrijspraak geweest voor de inbreuk. De redactie wilde de tekst dan ook niet publiceren. Er was ook geen reden tot rechtzetting of verwijdering van de betrokken passage, zoals klaagster ook voorstelde.

De Universiteit Gent heeft aan VRT NWS bevestigd dat de uitspraak van de tuchtraad in beroep geen impact heeft op de oorspronkelijke berisping door de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI). Dat oordeel bleef overeind, ook al werkte klaagster intussen niet meer aan de universiteit.

Klaagster stelt dat het niet de bedoeling was om stukken tekst uit de tuchtrechtelijke uitspraak letterlijk te citeren in de reportage, maar volgens VRT NWS was er geen afspraak met haar dat de inhoud vertrouwelijk moest blijven. Tijdens een videocall hebben klaagster en haar advocaat het document getoond. Nadien heeft de redactie gevraagd om dat document door te sturen en dat is ook gebeurd. De redactie heeft hen op geen enkele manier gedwongen om die tekst te krijgen.

Bovendien heeft de eindredacteur van Pano geantwoord op de mail met het document met een bedankingsmail, waarbij hij zei dat het zeer bruikbaar zou zijn in de reportage. Pano heeft dus duidelijk gemaakt dat ze de tekst zouden gebruiken en heeft nooit anders beweerd.

Klaagster wilde niet in de context van grensoverschrijdend gedrag en wetenschappelijke inbreuken geplaatst worden, maar VRT NWS heeft zich gebaseerd op officiële documenten, informatie van getuigen en van klaagster zelf. De reportage geeft letterlijk weer wat er klaagster aangewreven werd en heeft dan per klacht de uitkomst vermeld, namelijk dat ze intussen vrijgesproken was voor grensoverschrijdend gedrag en dat er nog een beroepsprocedure liep over de inbreuk tegen wetenschappelijke integriteit. De redactie meent dat haar beroepsethisch niets te verwijten valt.

BESLISSING

De reportage van VRT NWS Pano neemt het systeem van tuchtprocedures aan de Vlaamse universiteiten op de korrel en doet dat aan de hand van drie casussen. In twee daarvan kreeg de betrokken professor een sanctie die tijdens het maken van de Pano-reportage werd omgezet in ontslag. In de derde casus gaat het over klaagster. Zij wordt in de reportage beschuldigd van een inbreuk op de wetenschappelijke integriteit waarvoor ze een schriftelijke berisping kreeg en van grensoverschrijdend gedrag waarvoor ze werd vrijgesproken. De reportagemakers maken echter een ongelukkige keuze door haar casus te plaatsen naast twee proffen die wél bestraft werden bij een tuchtprocedure, te meer omdat de reportage de titel “De onbestrafte prof” kreeg. Maar gezien de expliciete vermelding dat klaagster vrijgesproken werd en gezien de focus van de reportage op het tuchtsysteem en niet op klaagster zelf, ziet de Raad geen inbreuk op de beroepsethische Code.

Door te vermelden dat er over één luik van de tuchtzaak nog een beroepsprocedure loopt, houdt de journalist rekening met de mogelijke onschuld van klaagster op dat punt.

De gegevens die over de klacht en tuchtprocedure vermeld worden in de Panoreportage, maken klaagster niet identificeerbaar voor het grote publiek en ze wordt in de reportage niet bij naam genoemd. De Raad ziet dan ook geen inbreuk op artikel 23 over respect voor het privéleven, zoals bepaald in de Code.

Klaagster maakt niet aannemelijk dat de redactie van Pano haar daadwerkelijk geïntimideerd heeft om documenten over de tuchtrechtelijke uitspraak te bezorgen en te mogen gebruiken in de reportage. De Raad stelt dan ook geen inbreuk vast op artikel 15 van de Code, over het gebruik van loyale methodes.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond.

Brussel, 12 november 2026